

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1884

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας
διοργανώνει

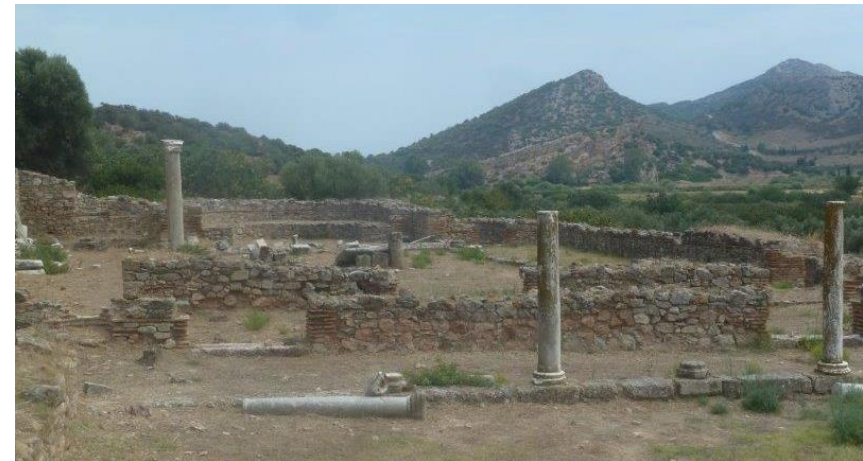
Περίπατο σε παλαιοχριστιανικά μνημεία της Αττικής

Σάββατο 8 Ιουνίου 2019

Κόστος κατ' άτομο: 20 € – φοιτητικό 15 €
(χωρίς φαγητό)

Δηλώσεις συμμετοχής και καταβολή του αντιτίμου ως τις 4 Ιουνίου 2019
στην κ. Ιωάννα Μπαλλά (αρ.τηλ. 213 213 9556), ημέρες Τρίτη, Πέμπτη
και Παρασκευή, ή στην ηλ. διεύθυνση chae1884@gmail.com

Η εκδρομή δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν συμπληρωθεί ο αριθμός
των 25 ατόμων. Μέγιστος αριθμός συμμετοχών: 50 άτομα. Θα τηρηθεί
σειρά προτεραιότητας.

Πρόγραμμα

- 8:30 Αναχώρηση από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 48).
- 9:00 Επίσκεψη στους ναούς της Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Αθανασίου στην Παιανία.
- 11:00 Επίσκεψη στη βασιλική του Λαυρεωτικού Ολύμπου.
- 1:00 Επίσκεψη στη βασιλική της Βραυρώνας.
- 3:00 Φαγητό στη Βραυρώνα
- 5:00 Αναχώρηση για την Αθήνα

Παιανία

Στην περιοχή της αρχαίας Παιανίας αναπτύχθηκε κατά την παλαιοχριστιανική περίοδο οικισμός, από τον οποίο έχουν επισημανθεί δύο τουλάχιστον βασιλικές. Η πρώτη, που βρισκόταν στη θέση του μεταβυζαντινού ναού του Αγίου Αθανασίου και έχει διερευνηθεί εν μέρει ανασκαφικά, ήταν τρίκλιτη. Από το αρχικό κτίσμα σώζονται η αψίδα του ιερού και αρχιτεκτονικά γλυπτά. Τη δεύτερη βασιλική έχει διαδεχτεί ο μεταβυζαντινός ναός της Αγίας Παρασκευής. Και εδώ η αρχική αψίδα, ενταγμένη στο νεότερο κτίσμα. Ενδιαφέρουσα στην περίπτωση της Παιανίας είναι η συνέχεια στη χρήση του αρχιτεκτονικού τύπου της βασιλικής, τον οποίο ακολουθεί ο μεταβυζαντινός Άγιος Αθανάσιος.

Βασιλική του Λαυρεωτικού Ολύμπου

Η βασιλική του Λαυρεωτικού Ολύμπου, η οποία ανασκάφηκε από τον Νικόλαο Κοτζιά, συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα παλαιοχριστιανικά μνημεία της Αττικής. Είναι τρίκλιτη, με δύο νάρθηκες και βαπτιστήριο, το οποίο σε μεταγενέστερη φάση μετατράπηκε σε ελαιοπιεστήριο. Ο ναός ήταν διακοσμημένος με αρχιτεκτονικά γλυπτά και ψηφιδωτά δάπεδα. Η αφιερωτική επιγραφή που βρέθηκε στο ψηφιδωτό δάπεδο του ιερού αποσιωπά το όνομα του ή των χορηγών. Ενεπίγραφη πλάκα από τάφο που βρέθηκε στον εξωνάρθηκα, αναφέρει το όνομα της νεκρής και τη χρονολογία του θανάτου της, που αντιστοιχεί στο 559 μ.Χ, με βάση την οποία η ίδρυση της βασιλικής τοποθετείται στους πριν από το συγκεκριμένο έτος χρόνους. Κατά τους μέσους χρόνους ο ναός συρρικνώθηκε στο μεσαίο κλίτος και συνέχισε να λειτουργεί ως τον 12ο αιώνα.

Βασιλική της Βραυρώνας

Σε μικρή απόσταση από το αρχαίο ιερό της Αρτέμιδος Βραυρωνίας ανεγέρθηκε μετά τα μέσα του 5ου αι. μεγάλη τρίκλιτη βασιλική, την οποία έφερε στο φως ο Ευστάθιος Στίκας. Ο ναός διαθέτει δύο νάρθηκες, παρεκκλήσιο προσκολλημένο νότια της κεντρικής αψίδας και άλλα προσκτίσματα, μεταξύ των οποίων ένα κυκλικό βαπτιστήριο. Από τον εσωτερικό διάκοσμο ήρθαν στο φως δείγματα αρχιτεκτονικών γλυπτών και επιτοιχίων γυψοτεχνημάτων. Η ανασκαφή έφερε επίσης στο φως ταφές. Στο κεντρικό κλίτος κτίστηκε σε μεταγενέστερη φάση μικρός μονόχωρος ναΐσκος. Η βασιλική της Βραυρώνας έχει ιδιαίτερη σημασία για τη διαδικασία του εκχριστιανισμού της υπαίθρου της Αττικής, καθώς εκτιμάται ότι ιδρύθηκε από χριστιανούς ενόσω ακόμη το γειτονικό ειδωλολατρικό ιερό της Αρτέμιδος ήταν σε λειτουργία, με διάθεση να το ανταγωνιστεί και τελικά να το υποκαταστήσει.

Φορέας διαχείρισης και προστασίας των παλαιοχριστιανικών μνημείων της Αττικής: Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής (efaanat@culture.gr).